

Vervoer naar school – resultaten kindmonitor 2023

Gemeente 's-Hertogenbosch, afdeling Onderzoek & Statistiek, februari 2024

De kindmonitor

In september 2023 heeft de afdeling Onderzoek & Statistiek van de gemeente 's-Hertogenbosch de kindmonitor uitgevoerd. Er is een vragenlijst uitgezet onder ouders/verzorgers van 0-11 jarigen. De ouders zijn aangeschreven op basis van een steekproef uit het bevolkingsbestand. Daarnaast zijn ouders op andere manieren gemotiveerd om de vragenlijst in te vullen, zoals via scholen, opvoedondersteuners en taallessen. In de vragenlijst stonden ook enkele vragen over het vervoer naar school. De resultaten van deze vragen zijn hieronder uitgewerkt. Deze vragen zijn gesteld voor kinderen vanaf 4 jaar. In totaal hebben 1.097 ouders deze vragen beantwoord.

Bij de uitwerking van de resultaten is ook gekeken naar verschillen tussen wijken en tussen groepen inwoners. De significante verschillen¹ worden in de tekst benoemd.

Doelstelling gemeentelijk beleid

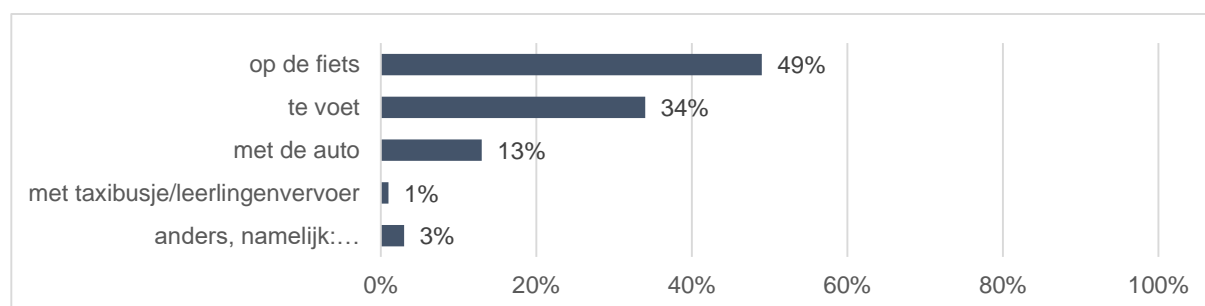
Vanuit het Actieplan Duurzame Mobiliteit stimuleert de gemeente alle actieve vormen van mobiliteit. Specifiek voor de doelgroep jongeren stimuleert de gemeente het lopend en fietsend naar school gaan in een veilige woonomgeving. Daarnaast is het leren om zelfstandig deel te nemen aan het verkeer belangrijk voor de latere ontwikkeling van kinderen.

Ongeveer de helft gaat op de fiets naar school

Aan de ouders is gevraagd hoe hun kind meestal naar school gaat. Bijna de helft gaat meestal op de fiets. Een derde van de kinderen gaat meestal te voet naar school en 13% wordt gebracht met de auto. Een kleine groep van 1% wordt gebracht met een taxibusje/ leerlingenvervoer. Kinderen van 4-7 jaar gaan minder vaak op de fiets naar school (43%) en worden vaker met de auto gebracht (17%). 8-11 jarigen gaan juist vaker dan gemiddeld met de fiets (55%) en minder vaak met de auto (9%). Kinderen met een niet-Europese achtergrond en kinderen die deels bij de ene ouder/deels bij de andere ouder wonen worden vaker dan gemiddeld met de auto gebracht, respectievelijk 22% en 33%.

Bij 'anders, namelijk..' worden diverse antwoorden genoemd, zoals 'te voet of op de fiets', 'auto en te voet', 'bakfiets', 'met de step' en 'openbaar vervoer'.

Figuur 1 Hoe gaat uw kind meestal naar school? N=1.097

¹ Verschillen waarvan met 95% zekerheid kan worden gezegd dat deze niet op toeval berusten

We zien een aantal opvallende verschillen van wijken t.o.v. het gemiddelde van de gemeente:

- Kinderen uit de Binnenstad gaan vaker op de fiets en minder vaak met de auto.
- Kinderen uit Zuidoost en Muntel/Vliert gaan vaker te voet en minder vaak op de fiets of met de auto naar school.
- Kinderen uit Empel gaan vaker te voet en minder vaak met de auto dan gemiddeld.
- Kinderen uit Noord gaan minder vaak te voet naar school en vaker op de fiets.
- Kinderen uit Engelen gaan vaker dan gemiddeld op de fiets naar school.

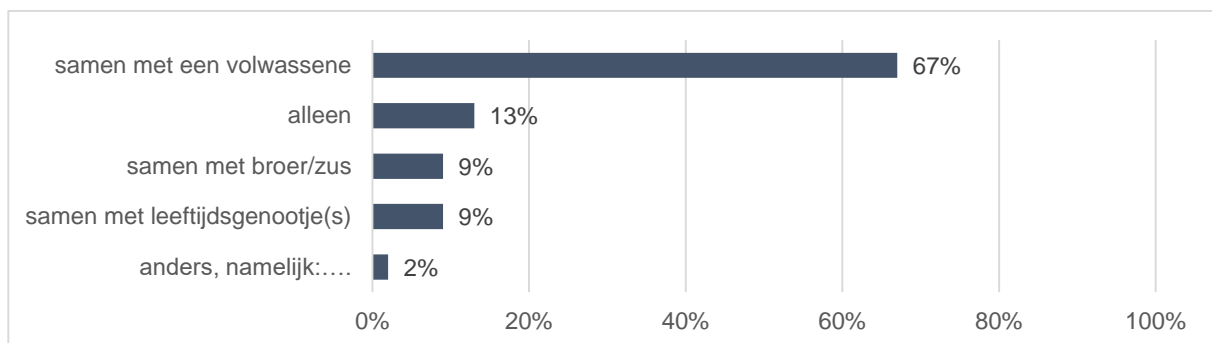
Meeste kinderen lopen/fietsen samen met een volwassene naar school

Voor de kinderen die lopend/fietsend naar school gaan, is aan de ouders gevraagd hoe zij dat doen: alleen of met iemand samen. En met wie dan. Een ruime meerderheid (67%) geeft aan dat hun kind samen met een volwassene naar school loopt/fietst. 13% gaat alleen, 9% samen met een broer/zus en ook 9% samen met (een) leeftijdsgenootje(s). Met het toenemen van de leeftijd lopen/fietsen kinderen zelfstandiger naar school. Van de 4-7 jarigen loopt/fietst 1% alleen naar school, van de 8-11 jarigen is dat 25%. 31% van de 8-11 jarigen gaat samen met een broer/zus of leeftijdsgenootje(s) naar school en 43% samen met een volwassene. Van de 4-7 jarigen gaat 5% samen met een broer/zus of leeftijdsgenootje(s) en 92% samen met een volwassene.

Kinderen met een niet-Europese achtergrond lopen/fietsen minder dan gemiddeld samen met een volwassene naar school.

Bij 'anders, namelijk...' zijn diverse antwoorden gegeven, zoals 'altijd verschillend', 'soms brengen en soms alleen', 'ouder en broertje' en 'achterop fiets volwassene'.

Figuur 2 Hoe loopt of fietst uw kind meestal naar school? N=881

We zien een aantal opvallende verschillen van wijken t.o.v. het gemiddelde van de gemeente:

- Kinderen uit Muntel/vliert en de Binnenstad lopen/fietsen vaker samen met een volwassene naar school. In de Binnenstad gaan ze minder vaak samen met leeftijdsgenootje(s).
- Ook kinderen uit West lopen/fietsen minder vaak samen met (een) leeftijdsgenootje(s) naar school.
- Kinderen uit de Maaspoort lopen/fietsen minder dan gemiddeld alleen naar school.
- Kinderen uit Engelen gaan juist vaker dan gemiddeld alleen naar school en minder vaak samen met een volwassene.

Belemmeringen om lopend/fietsend naar school te gaan

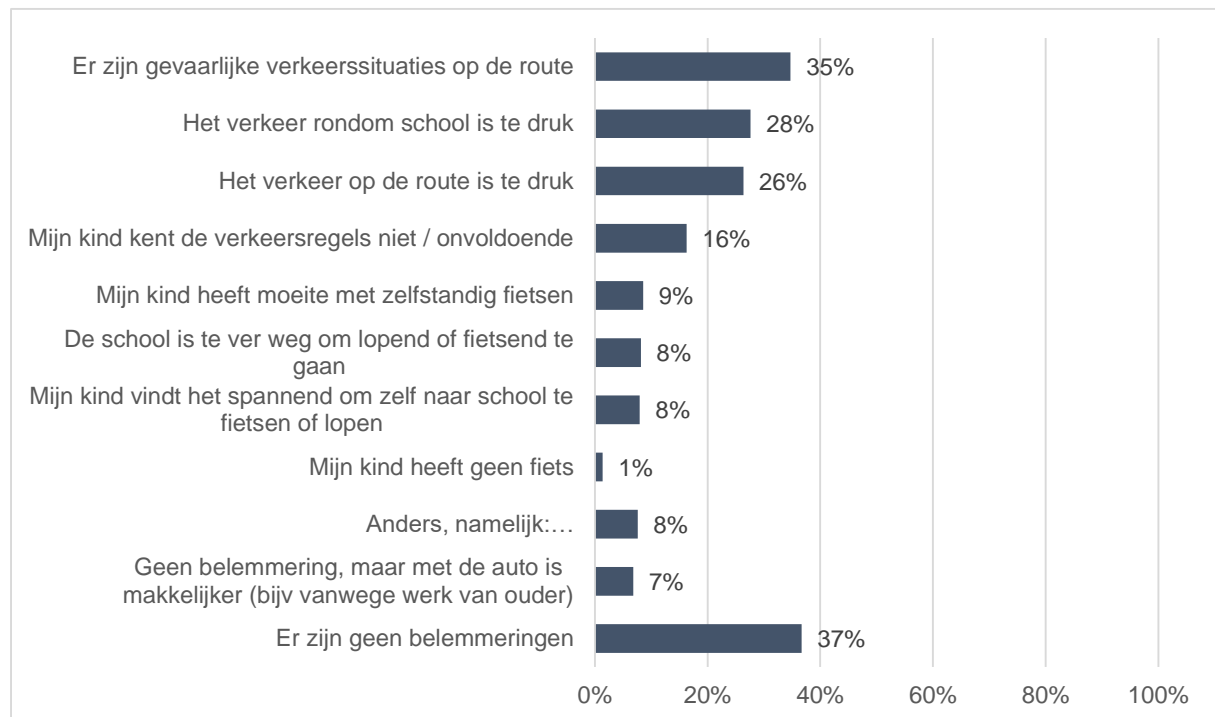
Aan alle ouders is gevraagd of er voor hun kind belemmeringen zijn wanneer hun kind lopend/fietsend naar school gaat of zou gaan. Ruim de helft van de ouders geeft aan dat er voor hun kind één of meer belemmeringen zijn. De antwoorden die het meest zijn gegeven hebben vooral te maken met het verkeer. Zo geeft 35% aan dat er gevaarlijke verkeerssituaties zijn op de route. Volgens 28% is het verkeer rondom school te druk en 26% vindt het verkeer op de route

naar school te druk. De andere antwoorden die worden gegeven hebben vooral te maken met de vaardigheid van het kind. Zo geeft 16% aan dat hun kind de verkeersregels niet/onvoldoende kent en volgens 9% heeft hun kind moeite met zelfstandig fietsen.

Van de ouders van 4-7 jarigen ervaart 75% één of meer belemmeringen, van de ouders van 8-11 jarigen is dat 51%. Ouders met een niet-Europese achtergrond geven vaker dan gemiddeld aan dat hun kind moeite heeft met zelfstandig fietsen. Ook hebben deze kinderen vaker geen fiets. Dit geldt ook voor kinderen van ouders zonder startkwalificatie.

Bij 'anders, namelijk..' geven ouders vooral aan dat hun kind nog te jong is om (zelf) naar school te lopen/fietsen (29x). Daarnaast wordt relatief vaak een gevaarlijke verkeerssituatie genoemd (13x) als belemmering. De overige antwoorden gaan o.a. over het nog niet zelfstandig kunnen/mogen fietsen/lopen, ontbreken van een zebepad, gevaarlijk rijgedrag van auto's, drukte rondom school, fysieke beperking van ouder of kind en dat het praktisch niet handig is, bv. omdat het kind na school naar de BSO gaat of dat opa/oma komen ophalen.

Figuur 3 Zijn er voor uw kind belemmeringen wanneer hij/zij lopend of fietsend naar school gaat of zou gaan?
N=1.093

7% geeft aan dat de auto gemakkelijker is

44% van de ouders ervaart geen belemmeringen. Binnen deze groep geeft 7% aan dat er geen belemmering is om lopend/fietsend te gaan, maar dat het gemakkelijker is om het kind met de auto te brengen. Bijvoorbeeld vanwege het werk van de ouder.

Opvallende verschillen van wijken t.o.v. het gemiddelde van de gemeente zijn:

- Ouders uit Noord ervaren over het algemeen meer belemmeringen voor hun kind om lopend/fietsend naar school te gaan.
- Ouders uit Zuidoost en West geven vaker aan dat het verkeer rondom school te druk is.
- Ouders uit de Binnenstad, Graafsepoort en West geven vaker aan dat het verkeer op de route te druk is.

- In Rosmalen zuid en Engelen ervaren ouders over het algemeen minder belemmeringen. Zij geven bijvoorbeeld minder dan gemiddeld aan dat het verkeer op de route of rondom school te druk is.
- In Empel en Engelen geven ouders minder vaak aan dat het verkeer op de route te druk is of dat er gevaarlijke verkeerssituaties zijn op de route.
- Zowel in Engelen als Rosmalen Noord geven ouders minder dan gemiddeld aan dat het verkeer rondom school te druk is.

Bijlage: open antwoorden

Hoe gaat uw kind meestal naar school? Anders, namelijk:...

Combinatie van vervoersmiddelen

- Auto en te voet
- Auto of fiets afhankelijk van het weer (ze fietst 15 tot 20 minuten)
- Bij zijn vader met de fiets of te voet en vanaf zijn moeder met de auto
- Fiets of step soms auto
- Helft van de week auto, helft fiets
- Met auto en te voet
- Met fiets of te voet
- Soms fiets, soms auto (50/50)
- Soms met de auto, soms met de fiets met mama
- Taxi + met de auto
- Te voet of op de fiets
- Te voet, fiets, step en auto afgewisseld

Bakfiets

- Wij brengen met de bakfiets
- Bakfiets

Steppen

- Step of achterop bij ons op de fiets
- Steppen
- Met de step

Overig

- Thuisonderwijs
- Openbaar Vervoer

Hoe loopt of fietst uw kind meestal naar school? Anders, namelijk:...

- Achterop fiets volwassene
- Altijd verschillend
- De helft alleen, de andere helft samen met een van zijn ouders
- Met vader of moeder en zusje
- Ouder en broertje
- Samen met mama en met zijn zus
- Samen met moeder/broer
- Samen met moeder
- Soms alleen soms met auto
- Soms brengen en soms alleen
- Vorig jaar met broer

Zijn er voor uw kind belemmeringen wanneer hij/zij lopend of fietsend naar school gaat of zou gaan? Anders, namelijk:...

Te jong (29x)

- Nog te jong
- Nog te jong (4)
- Nog te jong om alleen te fietsen (2x)
- Nog te klein
- Te jong
- Te jong en vindt fietsen niet zo leuk. Ze stept liever
- Te jong nog, net 4 jaar
- Te jong om alleen naar school te lopen
- Te jong om alleen te gaan
- Te jong om alleen te gaan (3x)
- Te jong om zelf te gaan
- Te jong, drukke oversteek voor de school
- Hij is erg jong om alleen te gaan. Gaat net 1 week naar school
- Hij is nu nog te jong en zit achterop de fiets
- Hij mag pas alleen als hij een stuk ouder is.
- Kind is 5, te jong voor zelfstandig naar school te gaan
- Kind is nog te klein om zelf te fietsen
- Met vier jaar nog te jong om alleen te gaan
- Mijn kind is te jong om alleen te gaan
- Mijn kind is te jong om zelfstandig naar school te fietsen, wel fietst hij samen met zijn vader naar school.
- Ik vind mijn kind is te jong om alleen naar school gaan
- Net 4 dus te jong
- Ze is net 4
- Ze is nog te jong om alleen naar school te gaan. Ze kan nog niet fietsen zonder zijwieltjes.
- Zijn nog te jong
- Hij gaat pas 2 weken naar school...

Gevaarlijke verkeerssituatie (13x)

- Het verkeer is geen belemmering maar wel een zorgpunt. Het gaat om de gevaarlijkste rotonde van Den Bosch, Rompertse baan St Teunislaan. Paar keer maand staat er een ambulance omdat er een fietser aangereden wordt door een auto. En ons kind is soms een dromer.
- Levens gevaarlijk
- Levensgevaarlijk het verkeer in en om de Hinthammerstraat
- Nogmaals; de kruising bij de Rompertsebaan en Zevenhontseweg en ook Rompertsebaan en Schanswetering zijn erg druk. Voor een kind van 7 is dat niet goed te overzien. Voorlopig mag ze daarom echt nog niet alleen naar school. Ook bij school zelf is het erg druk.
- De Binnenstad is op die tijd vol met vrachtwagens en bussen die bevoorraden. levensgevaarlijk
- Lopend zou wel zelfstandig kunnen, maar zelfstandig fietsen is te gevaarlijk
- Ze fietsen samen met ouder alleen is te drukke route en te gevaarlijk
- Moet straat over waar ook bussen rijden
- Kruispunt bij de unie
- Rtonde!
- 1 oversteek is te gevaarlijk om alleen te doen.
- 1 oversteek punt vind in gevaarlijk maar ik ga altijd mee

- Gevaarlijk oversteken

Mag/kan nog niet zelfstandig (6x)

- Gaat nog niet alleen naar school
- Het is nog te ver fietsen voor hem alleen en drukke route door het centrum. Ik fiets met hem mee
- Kan nog niet fietsen
- Nog onder begeleiding fietsen
- Mijn kind is snel afgeleid en wil zelf altijd graag snel gaan, waardoor hij niet altijd goed oplet
- Ze zit mijns inziens op overgang, stap voor stap mag ze als ze wil alleen op pad. Nu nog te voet vooral maar en fiets soms alleen terug of loopt met vriendin alleen terug. We brengen haar wel nog. Volgend jaar is er een fiets/verkeerstoets via school en dat is dan mijns inziens moment dat ze het moet kunnen alleen.

Geen zebrapad/oversteekplek (5x)

- Een oversteek plek zou fijn zijn voor de kinderen
- Een zebrapad te weinig
- Geen zebrapad over een drukke weg (die ik overigens al eens heb aangevraagd)
- Geen zebrapaden
- Onduidelijke oversteek plekken

Gevaarlijk rijgedrag auto's (5x)

- Auto's rijden vaak te hard
- Auto's tegen het verkeer in dus druk
- Ze zouden vaker huftecontroles moeten doen bij ons in de wijk en bij de stationstunnel. Er rijden veel opgevoerde sportauto's met veel te hoge snelheid.
- Ze is heel verantwoordelijk en kan prima naar school fietsen. Er zijn alleen 2 punten die echt gevaarlijk zijn omdat mensen te hard rijden vooral de oversteek van de Hooiwagen over het Hooghemaal (Rosmalen), daar wordt zo hard gereden, een drempeltje zou uitkomst bieden)
- Er is een zebrapad, maar auto's rijden heel hard.

Drukke rond school (5x)

- Bij de school zelf kan het druk zijn met auto's
- Rondom school zijn er ouders die met andere ouders praat, net op een kruising. Dan moeten wij een stukje op de autoweg lopen om naar school te gaan. Dat is erg hinderlijk!
- Ik mis een veilig voetpad voor kinderen aan de achterzijde van school. Ze moeten over de weg lopen waar het erg druk is met ouders die met auto's komen
- Te veel ouders die hun kind met de auto brengen
- Wij wonen dicht bij school en verkeer is te druk

Praktisch niet handig (5x)

- Ivm ophalen opa/oma uit andere stad en die dus met de auto komt ophalen, is het op sommige dagen niet handig om met de fiets te gaan
- Kind gaat na school meerdere dagen naar de BSO. Zelf met de fiets is dan niet praktisch.
- Broertje en zusje moeten ook mee
- Ik heb ook nog een andere dochter die op speciaal onderwijs zit
- Zoontje zit op een andere school verder uit de buurt waardoor ik niet de mogelijkheid heb om met de fiets te gaan

Ouder(s) daarna meteen door naar werk (4x)

- Ik ga meteen daarna door na mijn werk
- Ivm werk van de ouders moet het kind altijd met de auto gaan want dan gaan de ouders meteen door naar het werk.
- Zelf door naar werk vandaar auto
- Ook makkelijker ivm werk. Kan daarna direct doorrijden.

Beperking kind (3x)

- Mijn kind heeft een beperking
- Vanwege autisme niet mogelijk
- [naam kind] ernstige meervoudige beperking

Fysieke beperking ouder (2x)

- Ik als moeder ben belemmerd. Kan niet fietsen ivm lichamelijke klachten
- Vader is gehandicapt dus kan niet makkelijk fietsen

Sociale onveiligheid (2x)

- Er hangen nogal wat hostelbewoners rond op de route naar school en die kunnen vervelend doen
- Pestkoppen bij school

Overig (4x)

- Gezellig samen te gaan
- Mama brengt haar naar school met de bakfiets
- Mama is ver weg gaan wonen
- Ze heeft angst in het verkeer